

stichting orgelkring "hendrik niehoff"

gevestigd te 's-hertogenbosch

Programma van het concert in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch
op dinsdag 24 augustus 2010 om 20.00 uur door **Jacques van den Dool**.

Jacques van den Dool (Culemborg, 1942) studeerde na de middelbare school orgel en improvisatie bij Stoffel van Viegen en Cor Kee aan het Conservatorium te Utrecht. Ook behaalde hij het eindexamen Schoolmuziek MO-B aldaar. In 1965 won hij de "Zilveren Noot" bij het Nationaal Improvisatieconcours te Bolsward. In 1966 werd hij cantor-organist van de Hervormde Gemeente (thans PKN-Gemeente) in 's-Hertogenbosch. Daarnaast was hij dirigent van vele koren en orkesten in de regio en 40 jaar muziekdocent aan het Koningin Wilhelmina College te Culemborg. In 2001 werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Sinds 2004 is hij dirigent van kamerkoor "Chorus Novus". Het compositorisch oeuvre van Jacques van den Dool omvat veel liederen, zes musicals voor zowel basis- als middelbare scholen, orgelwerken, een groot werk voor Orgel en Filharmonisch Orkest, werken voor gemengd koor, mannenkoor, harmonieorkest en andere ensembles. In 2009 componeerde hij een Concierto per Due Organi (voor 2 orgels) opus 28, dat in 2009 voor de eerste keer in de Dom te Trier werd uitgevoerd.

1. Toccata	Marius Monnikendam	1896-1977
2. Choral 2 (si-bemol)	César Franck	1822-1890
3. Suite du Deuxième Ton	Louis-Nicolas Clérambault	1676-1749
a) Plein jeu		
b) Duo		
c) Trio à 2 dessus		
d) Basse de Cromorne		
e) Flûtes		
f) Récit de Nazard		
g) Caprice		
4. De 94e Psalm		
Sonate in de vorm van een symfonisch gedicht	Julius Reubke	1834-1858

De Toccata van Marius Monnickendam vond ik in mijn bibliotheek. Het is een bijzonder origineel orgelstuk, dat mij meteen "greep"! Het is naar mijn mening veel te onbekend en wordt te weinig gespeeld. Het is misschien wel voor het eerst dat deze compositie in de Sint-Jan van 's-Hertogenbosch wordt uitgevoerd.

CHORAL 2 van César Franck, "Le père angélique" is een prachtige, evenwichtige en meeslepende compositie van de orgelmeester die zei: "l'Orgue est mon orchestre". Toch heeft Franck ook allerlei prachtige niet-orgelwerken geschreven. Het fraaie hoofdthema komt reeds aan het begin naar voren.

De Suite du Deuxième Ton geldt nog steeds als een van de meest aansprekende voorbeelden van de Franse Barokke orgelmuziek. Een dergelijke suite werd altijd gedurende de vespers gespeeld, als vervanging voor een Schola Cantorum. Het Magnificat stond daarbij centraal. De vraag is echter welk Magnificat, want er zijn duizenden gregoriaanse versies geschreven. De versieringen worden op velerlei wijze geïnterpreteerd en zijn heerlijk om te spelen.

PSALM 94 van Reubke is eigenlijk een symfonisch gedicht voor orgel. Het "Poème symphonique" is een muzikale uitvinding van Frans Liszt, de leraar van Julius Reubke. Het is altijd een combinatie van tekst en muziek, waarbij de muziek (het thema) verandert naarmate het karakter van de tekst varieert. Het is dus eigenlijk vroeg impressionisme! De zeer jonge Julius bleek een genie te zijn. De jonge componist schreef een meesterwerk, dat tot op heden nooit werd overtroffen. Hij stierf reeds op 24-jarige leeftijd.

De tekst van Psalm 94 luidt als volgt:

- 1) God der wrake, Here, verschijn in lichtglans.
- 2) Verhef U, Richter der aarde, breng vergelding over de hovaardigen.
- 3) Hoe lang nog zullen de goddelozen juichen?
- 6) Weduwe en vreemdeling doden zij, en wezen verwonden zij.
- 7) Zij zeggen: de Here ziet het niet, de God van Jacob merkt het niet.
- 19) Bij de veelheid van mijn gedachten in mijn binnenste verkwikke uw vertroosting mijn ziel.
- 22) Maar de Here was mij tot een burcht en mijn God de rots mijner toevlucht.
- 23) Hij toch vergold hun het onrecht, in hun boosheid verdelgde Hij hen.

(Oude Testament vertaald vanuit de Engelse tekst.)

Jacques van den Dool.